

Mír mezi námi

Průvodce

Úvod

Tři země. Šest národností. Jeden film.

Mír mezi námi vypráví o tom, jak mezi lidmi mohou vzniknout a růst neobvyklá přátelství. Setkáváme se v něm se třemi Evropany do jejichž zemí a životů se dostali vykořenění lidé. Lidé, kteří nacestovali tisíce kilometrů, aby našli útočiště v Evropě. Jsme svědky přátelství, která mezi nimi vykvetla navzdory obrovským rozdílům.

Tento krátký film představuje tři skutečné vztahy, které nemusíme nutně brát jako předlohu, jelikož každé přátelství je jedinečné. Doufáme, že shlédnutí tohoto filmu poskytne příležitost k otevřené diskuzi a k úvahám o tom, jak se díváme na vysídlené lidi v naší společnosti. Abychom napomohli vašim rozhovorům, dáváme k dispozici tento diskuzní průvodce.

Uvažovat o lidech žádajících o azyl z hlediska politiky, humanitárních potřeb, ekonomických nebo bezpečnostních rizik má svoji platnost. Tento film vám předkládá ke zvážení nové hledisko, a to hledisko vztahové. Odhaluje zázrak přátelství, které překlenuje nezměrné rozdíly. *Mír mezi námi* dává příležitost setkat se s opravdovými lidmi, jak s Evropany, tak s těmi, které naše kultura nazývá ‚cizinci,‘ a vyzývá nás k tomu abychom byli bližními jedni druhým navzdory kulturním zábránám.

Záměr našeho projektu není jenom vytvořit film. Doufáme, že sbory a také studentské a další komunity budou vytvářet příležitosti k tomu, aby lidé tento film shlédli a potom převzali iniciativu. Naší vizí je, že poskytnete prostředí, ve kterém mohou lidé beze strachu a upřímně reagovat na obsah filmu a sdílet svoje zkušenosti, naděje a obavy. Na <https://www.europeana.org/peace-between-dialogue/> najdete materiály, které vám pomohou ve vytvoření takového prostředí a v povzbuzení diváků ke sdílení odlišných reakcí, k otevřené diskuzi a k pečlivému naslouchání jedni druhým.

Obsah průvodce diskuzí

Tento průvodce poskytuje otázky, které mají pomoci rozvinout diskuzi. Také obsahuje dodatečné informace o každém z přátelství. Pokud máte zájem o další materiály k diskuzi, k praktické aplikaci, vyučování, studiu Písma a modlitbám, anebo k podpoře církevní služby přistěhovaným lidem, můžete navštívit naše webové stránky (<https://www.europeanea.org/peace-between-dialogue/>).

Otázky jsou koncipované tak, že máte možnost

- Diskutovat o všech třech přátelstvích, pokud se rozhodnete film shlédnout v rámci jednoho setkání
- Promítnout část filmu která se soustředí na jedno z přátelství a diskutovat o otázkách, které se ho týkají.
- Uspořádat tři debaty, každou o jednom z přátelství, s relevantními otázkami a částí filmu.

Několik dalších doporučení

- Otázek je dostatek. Vyberte si, proto prosím ty, které se nejlépe hodí pro vaši situaci.
- Velká část otázek je úmyslně položená způsobem přijatelným pro lidi, kteří nemusí nutně být křesťany. Můžete tak zvážit promítání a příležitost k zamyšlení pro širší okruh lidí.
- Doporučujeme, aby se koordinátor diskuze předem seznámil s podkladovými materiály obsaženými v průvodci.

Jak přistupovat k diskuzi o filmu Mír mezi námi

Témata spojená s migrací a uprchlíky mohou být kontroverzní. Někteří lidé se o tuto problematiku zajímají. Někteří chtějí pomoci anebo se už spřátelili s nějakým přistěhovaným člověkem. Někteří lidé mají obavy. Tento film, Mír mezi námi, a tyto materiály jsou vytvořeny tak, aby každý mohl tuto problematiku otevřeně zkoumat.

Aby pořádaná diskuze byla dobrým zážitkem, doporučujeme vám zvážit následující kroky.

1. Modlete se. Pokud očekáváte mezi účastníky rozdílné názory, modlete se konkrétně za pokoj.
2. Mluvte o plánovaném setkání jako o možnosti uvažovat a sdílet své myšlenky a pocity.
3. Na začátku setkání si stanovte pravidla o naslouchání a případném nesouhlasu. Připravte účastníky na to, že přichází poslouchat názory druhých. Nabádejte je k vzájemné úctě i v případě, že se jejich názory budou lišit. Dejte pozor, aby diskuze neovládlo pouze několik mluvčích.
4. Vyhněte se prosazování politických témat a perspektiv.
5. Ještě před setkáním se seznáme s Průvodcem k diskuzi a s příslušnými podklady. Na našich webových stránkách (<https://www.europeanea.org/peace-between-dialogue/>) si vyberte doplňující materiály, které jsou relevantní pro vaše posluchače.
6. Pokud soudíte že to pomůže otevřené debatě místo aby ji to potlačilo, zkuste pozvat na diskuzi někoho s osobní zkušeností migrace.
7. Pokud je zřejmé, že všichni přítomní jsou nakloněni myšlence spřátelit se s někým, kdo byl nucen emigrovat, soustřeďte se na příslušné otázky a materiály.
8. Nezabraňujte lidem vyjádřit znepokojení týkající se migrace, žadatelů o azyl, uprchlíků a vysídlených osob. Zároveň ale nenechte diskuzi přerůst v politickou debatu. Udržujte v popředí otázku, zda církve, popřípadě komunita, může nabídnout přátelství.
9. Zakončete diskuzi smířlivě. Sledujte čas a uzavřete něčím pozitivním. Nechte si také čas na shrnutí konverzace a modlitbu.
10. Po skončení diskuze je možné nabídnout občerstvení, které poskytne možnost pro osobní rozhovory.

Upozornění

V tomto průvodci diskuzí k dokumentu *Mír mezi námi* najdete mnoho otázek, které se vztahují k celému filmu, a také k jednotlivým epizodám. Neočekáváme, že byste použili všechny tyto otázky, ale věříme, že si vyberete ty, které se nejlépe hodí do vaší situace a pro vaše publikum. Neváhejte přidat vlastní otázky, které pomohou rozvinout upřímnou a vyváženou diskusi o přistěhovaných lidech. Velmi rádi zvážíme zahrnutí vašich otázek do dalšího vydání tohoto průvodce.

Obecné otázky pro diskuzi o všech třech přátelstvích ve filmu.

Na začátek

- Co vás na těchto třech příbězích nejvíce zaujalo nebo překvapilo a proč?
- Který z příběhů k vám nejvíce promlouval a proč?
- Pro kterou z postav jste měli nejvíce pochopení a proč?
- Se kterou z postav se vám nejhůř soucítilo a proč?

Poznámka k terminologii

Lidé mohou být migranti, žadatelé o azyl nebo uprchlíky. V této studii používáme nejčastěji termín přistěhovaný člověk nebo lidé, abychom zahrnuli všechny tyto kategorie a zároveň zdůraznili, že tito lidé se přestěhovali ze svého domova do cizí země.

Otázky

- Kdo z vás se někdy setkal s přistěhovaným člověkem? Řekněte nám o něm.
- V čem si myslíte že se nám takový člověk podobá, nebo se od nás liší?
- Umíte si představit situaci, která by vás donutila opustit vaši zemi? V jakých situacích byste to udělali?
- Kdybyste museli utéct ze své země, co by vám nejvíce chybělo?
- Kdybyste museli utéct ze své země, co byste nejvíce potřebovali od státu, do kterého jste se dostali a od jeho občanů?

- Co nás na těchto přistěhovaných lidech znepokojuje?
- István, Anna a Sophie zřejmě neuvažují o politických a jiných obtížích spojených s přistěhovanými lidmi. Pouze se přátelí s jednou osobou. Proč myslíte, že to tak je? Co si myslíte o jejich přístupu?
- Každé z těchto přátelství musí překlenout jednu nebo více odlišností (ve víře, ve věku, kultuře nebo etnickém původu). Máte přátelství, která překračují podobné hranice? Můžete s námi sdílet něco o jejich kráse ale také o obtížích, které přináší?

K zamyšlení

- Jakou roli má stát co se týče zajišťování potřeb přistěhovaných lidí? A jaká je v tomto ohledu role církve?
- Jak moc důvěřujete nebo nedůvěřujete přistěhovaným lidem? Z čeho ty pocity pramení?
- Bible opakovaně přikazuje Božímu lidu, aby nabízel pohostinství návštěvníkům, pečoval o cizince a vítal ty, kdo se chtějí včlenit do jeho společnosti (např. Leviticus 19:34. Matouš 25: 35-45. Pokud vás zajímá, co Bible říká o povinnostech jak cizinců, tak hostitelů, podívejte se do doplňujících poznámek). Co to znamená pro nás? Co to znamená pro naši zemi?
- Kdybyste se chtěli spřátelit s přistěhovaným člověkem, jaké by byly vaše pohnutky (anebo vaše důvody proč ne)?

Modlitební témata

- Za co se chcete modlit pro sebe a pro svou komunitu v otázce migrantů a přistěhovaných lidí ve vašem národě, a těch, kteří si přejí do vaší země přijít?
- Za co byste se chtěli modlit pro přistěhované lidi?

Níže najdete tři oddíly, z nichž každý se soustředí na jedno přátelství. Vyberte si k diskusi přátelství, které vás nejvíce zaujalo. Zvolte si otázky, které jsou pro vás aktuální.

István a Raza, Maďarsko

István je vytížený pastor a je jedním z vedoucích Evangelikální aliance v Maďarsku. Ve svém povolání je v kontaktu s mnoha uprchlíky. Raza se potýká s traumatem z doby, kdy jako nezletilý bez doprovodu cestoval do Maďarska. Usilovně se snaží se zapadnout do maďarské společnosti a dokončit svoje vzdělání. Příběh Istvána a Razy nám ukazuje, že je možné, aby dva velmi odlišní a zaneprázdnění lidé navázali přátelství.

Podkladové materiály

Děti odloučené od rodiny a bez doprovodu: Děti a mladiství z Afriky, Jižní Asie a Středního Východu prchají do Evropy z mnoha různých důvodů. Některé děti utíkají před perzekucí, jiným zničila domov válka, a jiné si zoufale přejí žít někde, kde budou mít možnost se vzdělat a vydělávat na živobytí své rodiny. Přicházejí jako žadatelé o azyl a doufají, že dostanou šanci zůstat a začít nový život. Mnoho migrantů je mladších osmnácti let a k této skupině patří i děti, které měsíce, nebo i roky, cestují bez svojí rodiny. Tuto skupinu nazýváme děti odloučené od rodiny a bez doprovodu, nebo děti bez doprovodu žádající o azyl.

Od roku 2013 požádalo v Evropě o azyl více než 300 000 dětí a mladých lidí bez doprovodu a odloučených od rodiny.¹ Mnozí z nich cestovali napříč kontinentem, zatímco jiní zůstávají v zemi, kam poprvé přišli. V mnoha případech jsou tyto mladí lidé již měsíce nebo dokonce roky bez rodiny, žijí v nuzných podmínkách, jsou kořistí převaděčů, obchodníků s lidmi a radikálních extremistů a existují ve stavu nejistoty - nevědí, kdy a zda vůbec dostanou azyl nebo se znovu setkají s rodinou.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00194/default/table?lang=en>

Otázky

- István komentuje platinu v Razově zápěstí tím, že Raza je velmi cenný člověk. Jakých dalších věcí si na Razovi ceníte?
- Představte si, že jste István. Co by vás na Razovi zastrašovalo a proč?
- Představte si, že jste Raza. Co by vás zastrašovalo na Istvánovi a proč?
- István a Raza se liší vyznáním, věkem, kulturou i etnickým původem. Přesto se zdá že spolu velmi dobře vycházejí. Máte nějaká přátelství, která překračují podobné hranice? Můžete s námi sdílet něco o jejich kráse ale také o obtížích, které přináší?
- Možná nedokážeme vyřešit všechny obtíže spojené s migrací, ale podle Istvána můžeme zachraňovat jednu mořskou hvězdičku po druhé. Jak si myslíte, že István zlepšil situaci tohoto mladého člověka, Razy?
- Raza se učí maďarsky a dál se vzdělává. Jak mu István a ostatní mohou dál pomáhat v začleňování do společnosti?

Tato část se soustředí na mladé emigranty bez doprovodu. S připomenutím, že Raza a jeho bratr opustili domov jako teenageři, a déle než rok žili pod mostem v Řecku, předkládáme k diskuzi tyto otázky:

- Jaká situace mohla donutit Razu a jeho bratra podstoupit tuto cestu bez svých rodičů?
- Jak asi na toto odloučení reagovali jejich rodiče? Pokud jste rodič, jaký by na vás mělo dopad, kdyby vaše dítě muselo prchat ze země bez vašeho doprovodu?
- Co si myslíte, že jim pomohlo přežít?
- Jaký dopad může tato zkušenost mít na jejich budoucnost?
- Jaký vliv by na jejich život mohl mít přítel, jako je István?
- Jaký druh pomoci a naděje mohou lidé z církve nabídnout mladým lidem v podobných situacích?

K zamyšlení

- Do jaké míry důvěřujete nebo nedůvěřujete cizincům? Myslíte, že vaše důvody pro důvěru či nedůvěru jsou objektivní?
- Starý Zákon předpokládá, že cizinci se včlení do Izraele a budou ctít jeho zákony, včetně těch náboženských. Je to tak s lidmi přistěhovanými do vaší země? Jak si myslíte, že by to mělo (nebo nemělo) být?
- Jak můžeme pomoci přistěhovaným lidem s jiným náboženským vyznáním v začleňování do naší společnosti?

Anna a Dana, Kodaň

Anna je typická mladá Dánka žijící v Kodani. Dana, ze Sýrie, je poznamenána hrůzami války, které prožila. Žije se svou rodinou, ale je nadšená, že se skamarádila s Annou, která je pro ni někdo, kdo není spojen se vzpomínkami na válku, a také něco jako starší sestra. Sdílejí spolu smutky ale také všechny běžné zájmy dvou mladých žen. Anina rodina bydlí daleko, a tak je Anna častým hostem v Danině domácnosti, kde je vždy nadšeně vítaná.

Podkladové materiály

Tipy pro vás, kdo se chcete spřátelit s přistěhovaným člověkem:

- **Chovejte se k němu stejně jako ke všem vašim přátelům** a nepoukazujte na to, že je migrant. Je to jednotlivec s podobnými pocity, nadějemi a sny, jaké máte vy.
- **Buďte stálí a buďte k dispozici.** Uvědomte si jejich potřebu stálosti a jistoty. Přijměte závazek vůči jedné osobě nebo rodině a nabídněte jim pevný vztah.
- **Buďte ochotni vyslechnout a pochopit cizí úhel pohledu.** Uvědomte si, že jejich chápání víry, politiky atd. může být rozdílné. Naslouchejte jim a nesnažte se měnit jejich názory.
- **Buďte dobrými posluchači a nesnažte se navrhnout jednoduchá nebo krátkodobá řešení.** Nepředpokládejte, že víte, co je pro ně nejlepší.
- **Seznamte je s dalšími přátelskými lidmi.** Vytvářejte vazby mezi nimi a ostatními lidmi, kteří jim mohou pomoci včlenit se do společnosti (např. najít práci, seznámit se s ostatními rodiči ve škole, seznámit se se sousedy). Pomozte jim pochopit obvyklou praxi ve vaší společnosti.
- **Dovolte jim vyjádřit strach a vztek, aniž byste je soudili.** Tito lidé mohou mít negativní pocity ohledně situace kterou opustili, nebo vůči své současné situaci ve vaší zemi. Kulturní šok je součástí procesu. Naslouchejte jim. Rozpoznejte, kdy je vhodné jim navrhnout, aby chodili k poradci. Pomozte jim nějakého najít.
- **Nechte je pokládat těžké otázky ohledně víry bez pocitu, že jim musíte poskytnout odpověď.** Netlačte je do křesťanství. Uvědomte si, že některé otázky „proč“ nemají snadnou odpověď. Buďte soucitní a vnímaví.
- **Nedávejte jim sliby, které neplánujete nebo nemůžete dodržet.** Určité věci, například víza, zákony a imigrační proces nemůžete ovlivnit. Neslibujte, že něco uděláte, pokud to je mimo vaši pravomoc anebo pokud to neplánujete opravdu udělat.
- **Když vám budou vyprávět svůj příběh, buďte empatičtí.** Pokud zažili trauma, vaše soucitná reakce bere na vědomí jejich bolest. Vciťte se do jejich bolesti, uvědomte si ji a dejte najevo, že soucítíte.

- **Berte ohledy na jejich limity.** Pro některé lidi je terapeutické vyprávět svůj příběh znovu a znovu. Pro jiné jsou jejich vzpomínky (alespoň v danou chvíli) příliš bolestné, než aby je sdíleli. Respektujte jejich rozhodnutí.
- **Uvědomte si, že mají něco, co vy nemáte a pokorně to od nich přijměte.** Jejich životní zkušenosti, pohled na svět a dovednosti jsou stejně hodnotné jako ty vaše. Učte s pokorou rozpoznávat svoje nedostatky a buďte ochotní požádat jejich pomoc a přijmout ji.

Otázky

- Protože její vlastní rodina je daleko, Anna byla přijata do Daniny rodiny. Jak Anino přátelství pomohlo Daně? Proč je toto přátelství pro ni důležité?
- Jak důležitá je pro vás vaše rodina? Vystačili byste si bez ní?
- Anna zmínila několik rozdílů mezi svou a Daninou rodinou. Jakých rozdílů jste si všimli? Jak tyto rozdíly asi vnímá Dana a její rodina?
- Co si myslíte, že Dana/Anna oceňuje na jejich vzájemném přátelství?
- Daniny vzpomínky jí stále působí velkou bolest. Jaké příběhy jste slyšeli o traumatech, kterými si prošli jiní žadatelé o azyl?
- Co může lidem pomoci překonat trauma?
(Další informace a podněty najdete v <https://www.europeanea.org/peace-between-dialogue/>).

K zamyšlení

- Danina rodina Annu vřele přivítala do rodiny jako starší sestru. Byli byste ochotni nebo schopni udělat totéž s přistěhovanou osobou, která žije poblíž vás? Proč/proč ne?
- Anna mluvila o rozdílných způsobech kterými její a Danina rodina poskytuje pohostinství. Uprchlík nebo azylant často touží nabídnout pohostinnost, ale jeho/její pozvání, jídlo atd. může být jiné, než jsme zvyklí. Co si o tom myslíte? Kdybyste vy chtěli pozvat k sobě uprchlíka, na co byste museli pamatovat? Byli byste ochotni nechat se pozvat k sousedovi, který je uprchlík? Jak si myslíte, že by to na vás působilo?

Yonathan a Sophie, Brest

Yonathan a Meron jsou křesťanští žadatelé o azyl z Etiopie. Potkali se v táboře zvaném “Džungle” v Calais na severu Francie a teď mají dítě. Sophie je z jižní Francie, také křesťanka. Byla hluboce pohnutá uvítáním, kterého se jí dostalo od lidí v táboře navzdory jejich žalostným podmínkám a také jejich radostnou chválou Boha. Yonathan, Meron a jejich dcera jsou nyní v Brestu v severozápadní Francii a čekají na zprávu o tom, zda budou moci zůstat ve Francii. Vzhledem k tomu, že byli odloučeni od svých rodin si tím více cení svého dlouhodobého přátelství se Sophií.

Podkladové materiály

Mezi migranty, kteří přicházejí do Evropy je samozřejmě mnoho křesťanů. Mnoho z bylo věřících už když utíkali ze své země, ostatní se obrátili na cestě. Křesťanské organizace, které pracují s přistěhovanými lidmi říkají, že v této situaci vnímají mocné Boží jednání.

Křesťané jsou někdy kvůli své víře v táborech a přijímacích střediscích zranitelnější. Potřebují ochranu a zastání ostatních lidí. Touží také po společenství v místním sboru a po pocitu sounáležitosti se svými bratry a sestrami. Zároveň, zejména s podporou a povzbuzením svého místního sboru, mohou být velkým svědectvím ve společnosti ostatních žadatelů o azyl.

Pokud si srovnáte nejčastější národnosti žadatelů o azyl se seznamem zemí, ve kterých vládne nejtvrdší pronásledování křesťanů, vyvstane vám mezi nimi smutná spojitost. Není přehánění říci, že pokud budou někteří křesťané deportováni zpět do svojí země, hrozí jim velké nebezpečí.

Měli bychom dávat přednost křesťanským uprchlíkům před ostatními, když rozhodujeme, komu bude uděleno právo zůstat v zemi? Syrští církevní vůdci odpovídají jasně a zřetelně “Ne!” Jsou zděšeni tím, že by se mohlo zapomenout na Ježíšovo učení o milosrdném Samaritánovi. Křesťané jsou v některých situacích více zranitelní a na to bychom měli reagovat. Ale azyl by měl být udělován pouze na základě individuální potřeby.

Pokud máte zájem o další informace o křesťanských migrantech, podívejte se do <https://www.europeanea.org/peace-between-dialogue/>.

Otázky

- Už jste někdy potkali nebo slyšeli o křesťanských uprchlících? Řekněte nám o nich. Jak se jejich náboženská kultura a praktiky podobají našim a v čem se od nich liší?
- Už jste někdy potkali nebo slyšeli o uprchlících jiného vyznání, kteří se stali křesťany? Jak to změnilo jejich životy?
- Yonathan šel pěšky přes vyprahlou poušť, stopnul nákladňák, překročil Středozemní moře na lodi a pět dní se snažil dostat přes moře do Spojeného království. Jaké další příběhy jste slyšeli o drsných podmínkách, ve kterých uprchlíci cestují? Co tyto lidi vede k takovému riskování?
- Yonathan chodí dvakrát týdně do přijímacího střediska pro uprchlíky, aby zjistil, jestli už padlo rozhodnutí o tom, zda může zůstat ve Francii. Jaké to asi je muset čekat několik let na rozhodnutí o vyhoštění nebo povolení k pobytu?
- Yonathan a Meron chtějí zůstat ve Francii, protože jejich prioritou je 'společenský život', čímž myslí svou komunitu přátel, své bratry a sestry v církvi atd. Když uprchlík ztratí svou rodinu, identitu, zemi a vše ostatní, jak důležité pro ně musí být pocít, že jsou součástí komunity a mají novou rodinu, která si jich váží?
- Jak můžeme lidem pomoci, aby se v naší zemi cítili jako doma?

K zamyšlení

- Yonathan a Meron se stali součástí místního sboru a zřejmě tam byli vítáni. Jak moc je vaše komunita (nebo sbor) otevřená pro uprchlíky? Jak by se to dalo (ještě) zlepšit?
- Hraje to, že Yonathan a Meron jsou křesťané, nějakou roli? Pomůže jim to lépe se začlenit do života ve Francii, která je považovaná za křesťanskou zemi?
- Pokud byste byli nuceni utéci ze svého domova a ze své země na jiný kontinent, jak myslíte, že by na vás reagovala země, kam byste přišli? Jak byste doufali že se k vám budou chovat křesťané v tomto národě?
- Vzhledem k odpovědím na předchozí otázku se zamyslete nad tímto veršem: " Bude-li přebývat s tebou ve vaší zemi někdo jako host, nebudete mu škodit. Ten, kdo bude s vámi přebývat jako host, bude vám jako domorodec mezi vámi. Budeš ho milovat jako sebe samého, protože i vy jste byli hosty v zemi egyptské. Já jsem Hospodin, váš Bůh. *Leviticus 19:33-34*

Tři země. Šest národností. Jeden film. Výzvy, které přicházejí při hledání pokoje, který mezi námi může existovat. Kéž by tento projekt byl pohledem na lidský aspekt uprchlické krize a vedl nás všechny k míru a pokoji.

*Pro informace o autorech filmu a těchto materiálů navštivte naši webovou stránku:
<https://www.europeanea.org/peace-between-dialogue/>.*